

Rekenkamercommissie Zoetermeer
t.a.v. de secretaris
mevr. E.J. Wallet-Boers

Uw kenmerk

Datum

28 juni 2011

Ons kenmerk

Doorkiesnummer

079 - 3468156

Uw brief van

Bijlage

19 april 2011

Onderwerp

Bestuurlijk wederhoor
onderzoek Investeringsfonds

Geachte Commissie

Op 19 april jl heeft u ons uw onderzoeksrapport '**Duurzame toekomst**' met de ondertitel '**Sorteert de gemeente Zoetermeer goed voor op haar nieuwe taak?**' voor bestuurlijk wederhoor toegestuurd. Vanwege de vele ontwikkelingen die deze maanden onze aandacht vragen, zoals de bezuinigingsoperatie, de verbetering van de bestuurscultuur, de organisatieverandering en de intensivering van de intergemeentelijke en regionale samenwerking, is het ons niet gelukt voor 1 juni op uw rapport te reageren. Wij hopen dat u er begrip voor heeft dat we iets meer tijd nodig hebben gehad.

Voordat wij hieronder ingaan op uw conclusies en aanbevelingen willen wij u eerst bedanken dat u dit onderwerp heeft opgepakt en onderzocht. De in uw **Nota van Bevindingen** beschreven analyse vinden wij breed en gedegen. Als we er al iets op aan te merken hebben* dan is dat omdat u naar verhouding weinig aandacht besteedt aan de gevolgen van de economische crisis. Die verklaart naar onze mening dat we anno 2011 minder kunnen sparen en investeren dan gedacht. Die maakt dat de realisatie van de opgaven van de Stadsvisie 2030 er niet gemakkelijker op is geworden.

Ook in uw conclusies, zoals verwoord in uw **Bestuurlijke Nota**, kunnen wij ons grotendeels vinden, maar uw aanbevelingen zouden wat ons betreft wat gericht mogen. U bent positief over onze beleidsontwikkeling, u bent positief over de systematiek van de Investeringsagenda en u bent positief over de verbeteringen die we daarin nog willen aanbrengen, maar omdat u constateert dat de investeringsbesluiten van de raad er niet bij aansluiten beveelt u de raad aan zich te beraden op de vraag of ze de systematiek wel wil blijven gebruiken. Kort samengevat zegt u: 'Hanteer de systematiek of schaf hem af'. Dat de besluitvorming van de raad niet altijd spoort met de systematiek is naar onze mening voor een belangrijk deel terug te voeren op het feit dat de systematiek nog in ontwikkeling is en we ermee op een rijdende trein zijn gestapt; veel projecten zijn ooit door de raad op basis van andere criteria afgewogen. Verder is eigen aan het politieke proces dat college en raad niet alleen afwegen op basis van wat volgens een bepaalde systematiek het beste is, maar ook op basis van het draagvlak dat in de samenleving voor voorstellen bestaat.

Wij proeven in uw Bestuurlijke Nota dat u het jammer zou vinden als de systematiek door de raad zou worden losgelaten. Wij denken dat uw Bestuurlijke Nota nog aan kracht zou winnen als u uw aanbevelingen meer richt op de verbetering en implementatie van de systematiek. Uw enige aanbeveling op dat vlak - stel bij elk projectvoorstel verplicht dat op basis van de systematiek de toegevoerde waarde wordt aangegeven - nemen wij overigens over.

Voor wat de middelenkant van de Investeringsagenda betreft vragen wij ons af welke aanbevelingen u verbindt aan uw conclusie dat Zoetermeer in financieel opzicht niet klaar is voor de toekomst.

* Aan de ambtelijke reactie willen wij nog toevoegen dat het schema op blz. 14 van de Nota van Bevindingen niet helemaal correct de Sluisjes van Latenstein verbeeldt.

De tekortkomingen die uw commissie signaleert herkennen wij, van een aantal waren we ons al bewust. We werken aan verbetering, maar hoe voortvarend ook, het zal toch nog twee tot drie jaar duren voordat de systematiek van de Investeringsagenda volledig is ontwikkeld en geïmplementeerd. We geven prioriteit aan het SMART maken van de opgaven, aan het leesbaar maken van de investeringstabel en aan het ontschotten van de strategische reserves.

Wij hopen dat onze reactie u aanleiding geeft om uw aanbevelingen meer te richten op het verbeteren en implementeren van de systematiek. Mocht u nog vragen hebben over onze reactie neemt u dan contact op met Peter Verburg, zijn telefoonnummer is 06 - 41834653.

Hieronder gaan we op elke conclusie en aanbeveling afzonderlijke in.

Onze mening per conclusie

Uw conclusie	Onze mening
1 De gemeente heeft met het oog op de toekomst uitgebreid beleid ontwikkeld	Van uw eerste drie conclusies nemen wij vanzelfsprekend met genoeg kennis
2. De scheiding die de gemeente t b.v. het investeringsbeleid aanhoudt tussen incidentele en structurele uitgaven en tussen incidentele en structurele inkomsten is goed.	
3 De systematiek van de Investeringsagenda 2030 zit technisch goed in elkaar	
4. De besluitvorming van de raad sluit niet aan bij de systematiek van de Investeringsagenda 2030	Zoals we al in de inleidende tekst schrijven is goed verklaarbaar waarom de besluitvorming van de raad niet altijd aansluit bij de ontwikkelde systematiek. Omdat we met de nieuwe afwegings-systematiek op een rijdende trein zijn gestapt hebben we nog enige jaren te maken met projecten die ooit door de raad op grond van andere criteria zijn afgewogen (na-ijleffect). In toekomstige begrotingen zullen de strategische investeringen meer en meer gerelateerd zijn aan de opgaven van de Stadsvisie. Verder is eigen aan het politieke proces dat college en raad niet alleen afwegen op basis van wat volgens een bepaalde systematiek het beste is, maar ook op basis van het draagvlak dat in de samenleving voor voorstellen bestaat
5 Afwijkingen van de Investeringsagenda worden in de begrotingsrapportages totnogtoe niet vermeld.	We zijn nog aan het uitzoeken hoe we dit punt het beste kunnen aanpakken. In het eerste halfjaarbericht van 2012 hopen we de afwijkingen op een systematische wijze aan de raad te kunnen rapporteren.

<p>6. De spelregels voor het Investeringsfonds 2030 en de Investeringsagenda 2030 zijn niet in regelgeving vastgelegd.</p>	<p>De spelregels staan inderdaad nog niet in de Financiële Verordening van de gemeente. Wij erkennen dat dit punt al geregeld had moeten zijn. Dat betekent overigens niet in dat we op dit moment 'ongereguleerd' bezig zijn; wij houden ons aan de spelregels die de raad in december 2009 m.b.t. de Investeringsagenda en het Investeringsfonds heeft vastgesteld. Komend jaar staat een integrale herziening van de Financiële Verordening op stapel. Het spreekt voor zich dat we dan de spelregels in de verordening opnemen.</p>
<p>7. De in de Stadsvisie 2030 vermelde opgaven zijn niet SMART geformuleerd.</p>	<p>Wij maken uit de Bestuurlijke Nota op dat u deze conclusie geen rol meer heeft laten spelen bij het formuleren van uw aanbevelingen daar u zichtbaar door het ambtelijk wederhoor ervan overtuigd bent geraakt dat we hier al voldoende aan werken. In het ambtelijk wederhoor is naar voren gebracht dat voor het SMART maken van de negen opgaven eerst voor de verschillende beleidsvelden beleidskaders moeten worden opgesteld. Daarin worden de opgaven vertaald naar meetbare taakstellingen. Voor een aantal beleidsvelden is dat inmiddels gebeurd, bij andere beleidsvelden wordt er nog aan gewerkt. Zo verschijnt dit najaar het beleidskader op het gebied van de jeugd.</p>
<p>8. Er zit in het Investeringsfonds 2030 weinig geld dat nog vrij inzetbaar is; het overgrote deel van het geld is bestemd</p>	<p>Wij zouden natuurlijk ook graag over meer vrij besteedbaar geld in het Investeringsfonds beschikken, maar de economische crisis en het eerdergenoemde na-ijleffect spelen ons op dit punt parten.</p>
<p>9. De voeding van het Investeringsfonds 2030 vanuit het Grondbedrijf loopt blijkens de Voortgangsrapportages achter op de ramingen.</p>	<p>Ook bij deze conclusie voeren we de economische crisis als verklarende factor op. Wij streven ernaar het Investeringsfonds in de toekomst zodanig te voeden dat de opgaven van de Stadsvisie ermee kunnen worden gerealiseerd. Daarbij zal ook de relatie gelegd worden met de structurele uitgaven die voor het realiseren van de opgaven nodig zijn.</p>
<p>10. Zoetermeer is in financieel opzicht niet "klaar voor de toekomst" omdat er voor de realisering van de Stadsvisie 2030 na 2015 nog een groot tekort aan investeringsgeld is.</p>	<p>Dit is de enige conclusie die wij niet helemaal met u delen. Voor het reguliere onderhoud van onze stad hebben we namelijk - u schrijft dat ook zelf - adequate voorzieningen getroffen. Wij delen wel u zorg over ons toekomstig investerend vermogen als het om eenmalige investeringen gaat. Als we achterover zouden leunen hebben we op termijn inderdaad niet voldoende geld in het Investeringsfonds. U mag ervan uitgaan dat dat niet onze houding is. Onderdeel van onze beleidsontwikkeling is om voldoende investerend vermogen te creëren. Daarvoor hebben we een Public Strategy ontwikkeld, daarvoor ontwikkelen we een professioneel subsidiewervingsbeleid en daarvoor onderzoeken we of door intergemeentelijke en regionale samenwerking enerzijds op kosten kan worden bespaard en anderzijds inkomsten kunnen worden vergroot. Het feit dat we deze raadsperiode in staat zijn vele tientallen miljoenen euro's te investeren geeft ons het vertrouwen dat wij met de nodige inspanningen ook op lange termijn ons investerend vermogen op peil kunnen houden.</p>

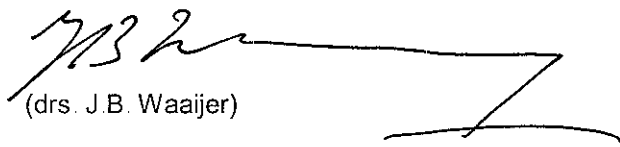
Onze mening per aanbeveling

Uw aanbeveling	Onze mening
1 Neem als raad een duidelijke besluit over het gebruik van de Investeringsagenda	In de inleidende tekst van deze brief hebben we al kenbaar gemaakt dat wat ons betreft uw aanbevelingen wat meer gericht zou mogen zijn op het verbeteren en implementeren van de systematiek. Het loslaten van de systematiek raden wij af.
2 Doe wat je hebt afgesproken of wijk bewust en transparant af	U geeft geen nadere toelichting bij deze aanbeveling. Wij nemen aan dat deze aanbeveling betrekking heeft op de individuele investeringsbeslissingen van de raad en niet op de principiële keuze die u in uw eerste aanbeveling aan de raad voorlegt; hanteer de systematiek van de Investeringsagenda of schaf hem af. We hebben hiervoor al geschreven dat eigen aan het politiek proces is dat college en raad niet alleen afwegen op basis van wat volgens een bepaalde systematiek het beste is, maar ook op basis van het draagvlak in de samenleving voor voorstellen. Als wordt afgeweken van de systematiek vinden wij het in het kader van het verbeteren van de bestuurlijke cultuur van groot belang dat dat transparant - dwz beargumenteerd - gebeurt.

Burgemeester en wethouders van Zoetermeer
de secretaris,

de burgemeester,

(drs. J. Dijkstra)

(drs. J.B. Waaijer)